

Västra Götalands klimatomställning

– en första observation från forskarrådet
2021

Forskarråd för Västra Götalands klimatomställning

- 2009 antogs ett regionalt klimatmål att Västra Götaland ska vara en fossiloberoende region senast 2030. Det har sedan preciserats med regionala tilläggs mål:
 - Utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med 80 procent till år 2030 från 1990-års nivå.
 - Utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, ska minska med 30 procent jämfört med 2010.
- Regionstyrelsen antog en koldioxidbudget för Västra Götaland i januari 2021 för att accelerera omställningsarbetet. Budgeten är beräknad för hela territoriet Västra Götaland och visar hur mycket utsläppen behöver minska varje år för att länet ska uppfylla sin del av Parisavtalet.
- Västra Götalandsregionens miljönämnd har tagit initiativ till att tillsätta ett oberoende forskarråd med uppdraget att:
 - följa upp klimatarbetet i länet
 - identifiera åtgärder som kan förstärka omställningsarbetet
 - rekommendera vad som behöver göras av aktörerna i Västra Götaland för att minska klimatutsläppen i den takt som krävs.
- Forskarrådets analys och rekommendationer ska utgå ifrån de regionala klimatmålen, koldioxidbudgeten och den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021-2030, och lämna en rapport till Västra Götalandsregionen i slutet av varje år.

Forskarråd för Västra Götalands klimatomställning

Rådets deltagare, från vänster:

- **Annika Nilsson.** Universitetslektor förvaltningsrätt, Uppsala universitet.
- **Filip Johnsson.** Professor i uthålliga energisystem, Chalmers tekniska högskola.
- **Karin Bradley.** Universitetslektor och docent vid Institutionen för samhällsplanering och miljö, KTH.
- **Björn Sandén.** Professor i innovation och hållbarhet, Chalmers tekniska högskola.
- **Frances Sprei,** ordförande. Docent inom hållbar mobilitet, Chalmers tekniska högskola.
- **Sverker Jagers,** vice ordförande. Professor i statsvetenskap, Göteborgs universitet

Forskarrådets rapport 2021

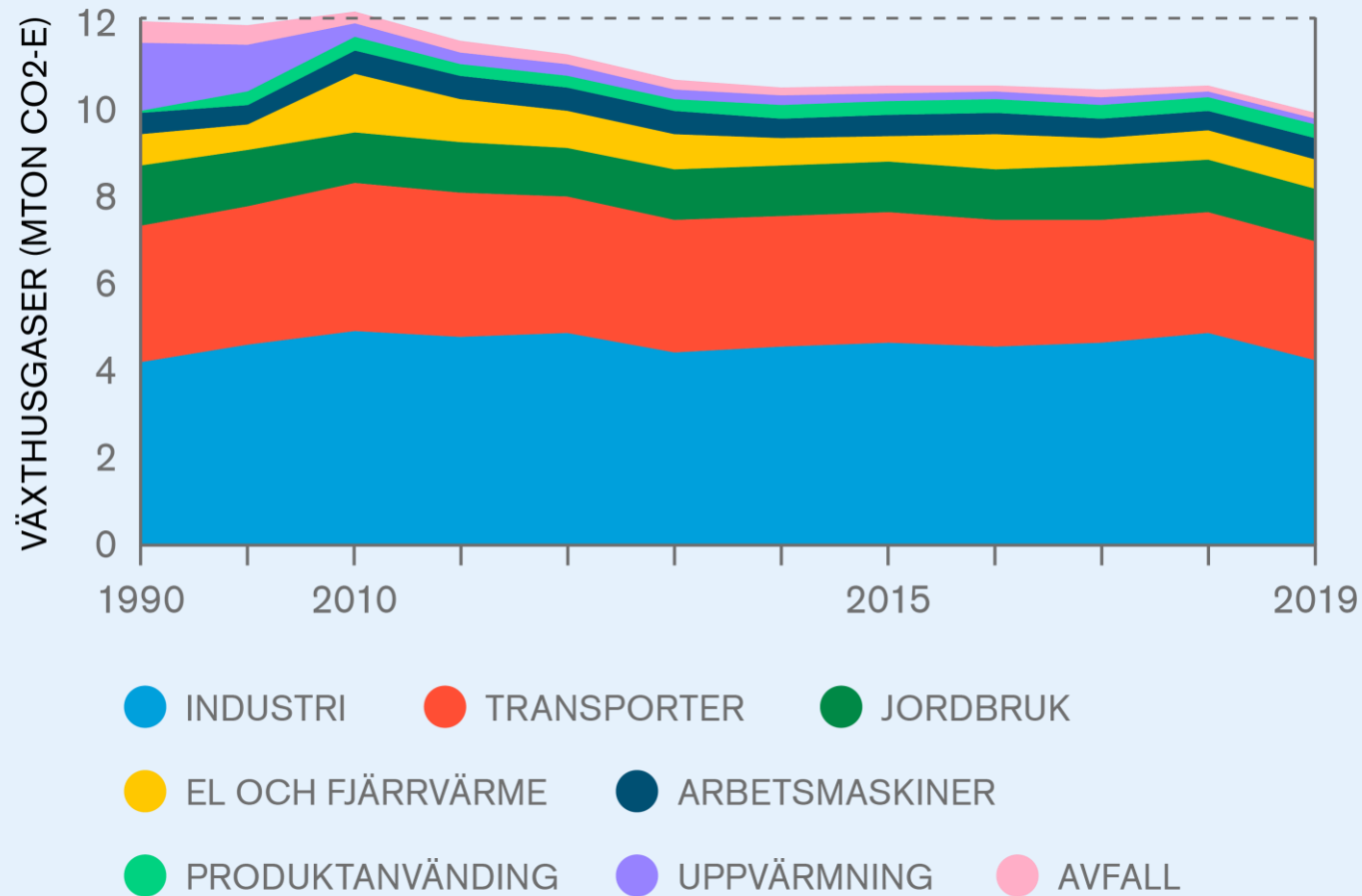

- Forskarrådet startade sitt arbete 1 oktober 2021.
- Första rapporten från forskarrådet.
- Beskriver nuläge och trender. Kommande rapporter kommer även innehålla rekommendationer framåt.
- Rapporten finns på <https://www.vgregion.se/rapportklimat21>

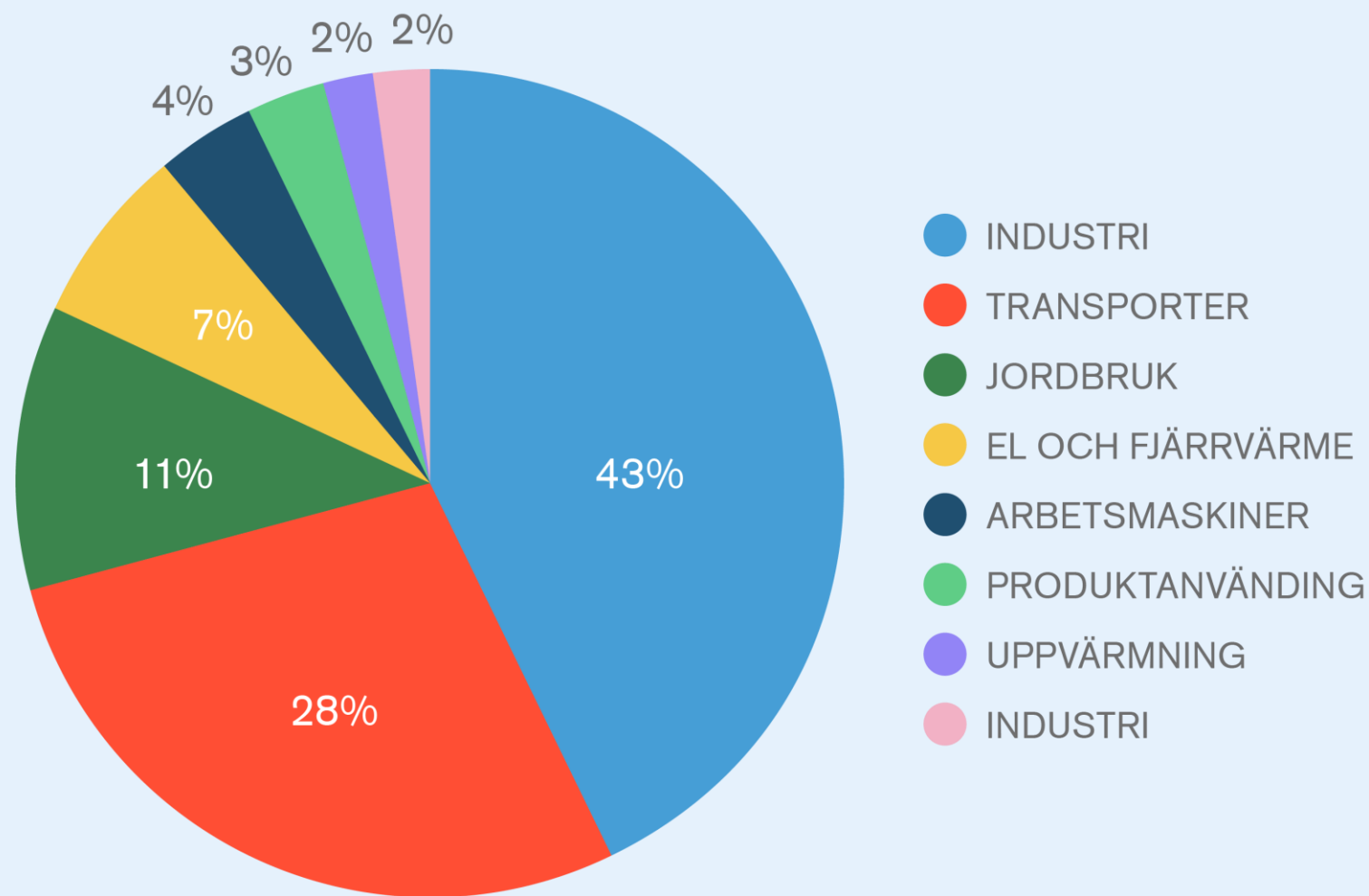
Huvudbudskap

- Den befintliga minskningstakten av växthusgaser är otillräcklig för att nå Västra Götalands klimatmål till 2030.
- Det finns underliggande trender som både gynnar och missgynnar utvecklingen. Västra Götalandsregionen (VGR) kan agera med olika grader av rådighet för att gagna positiva förlopp och bromsa negativa.
- I särklass störst utsläpp kommer från industrisektorn – över 40 procent av länets totala.
- Om Västra Götaland ska kunna bli ett föredöme i omställningen krävs mod, målmedvetenhet och smarta satsningar i den regionala politiken och från andra aktörer i länet.

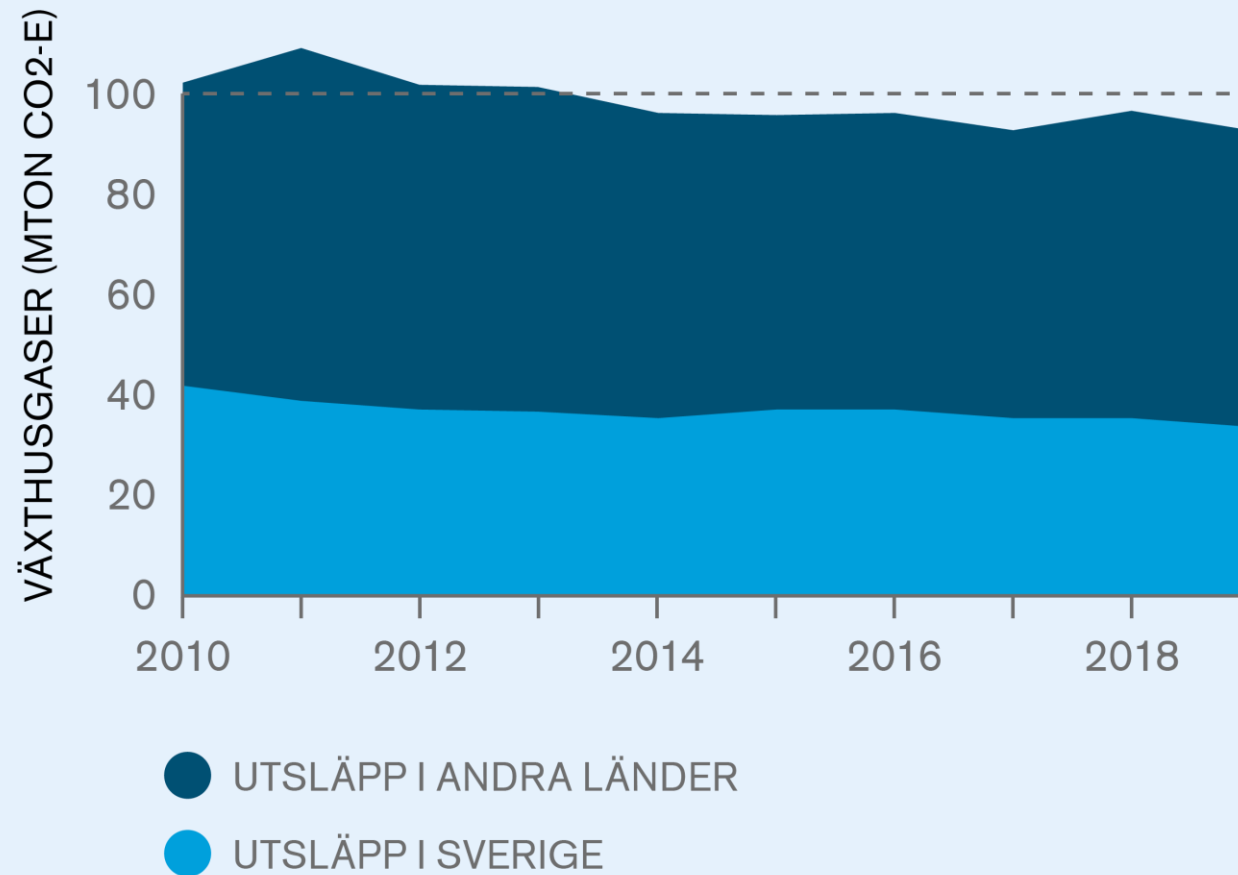
Utsläpp av växthusgaser i Västra Götaland

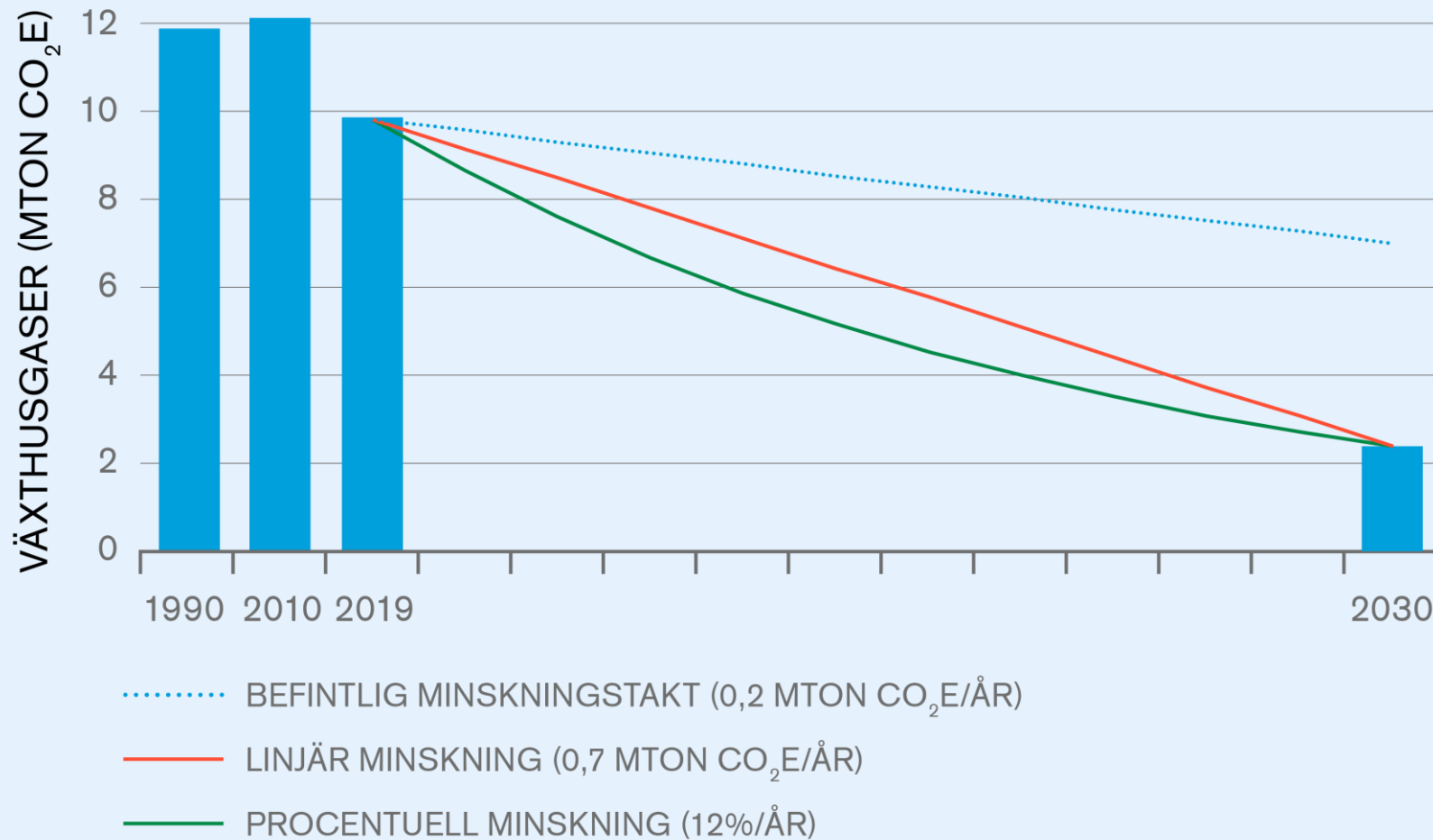
Utsläpp av växthusgaser i Västra Götaland

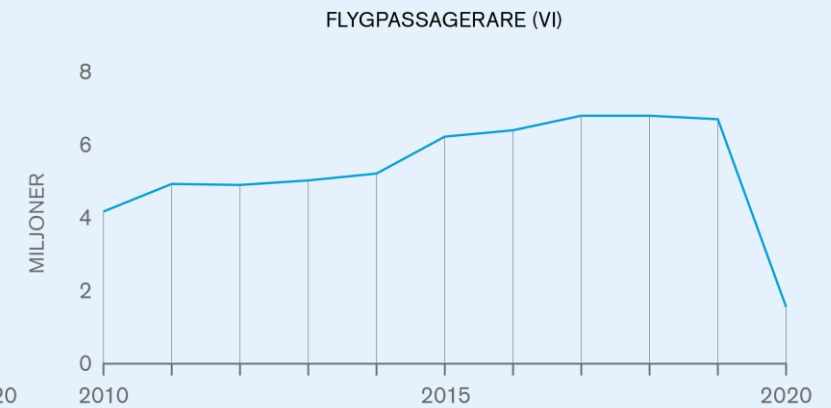
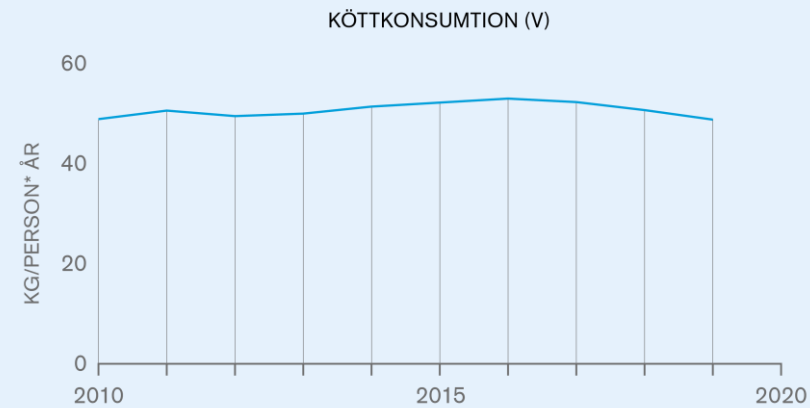
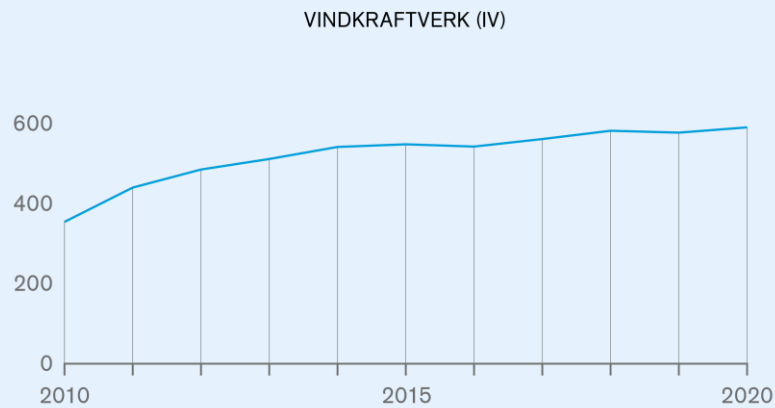
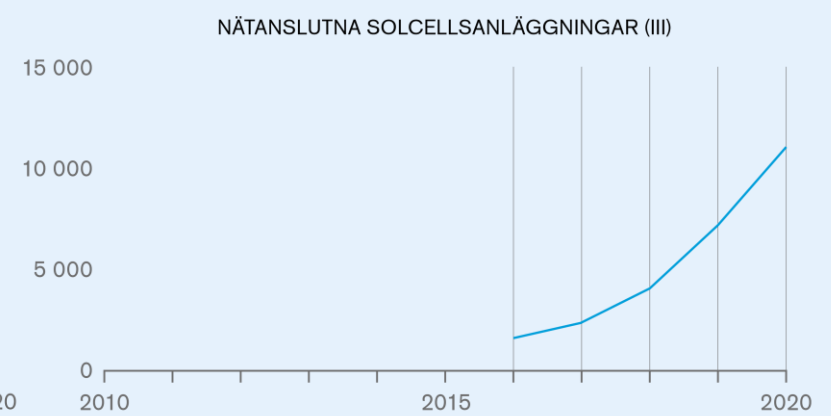
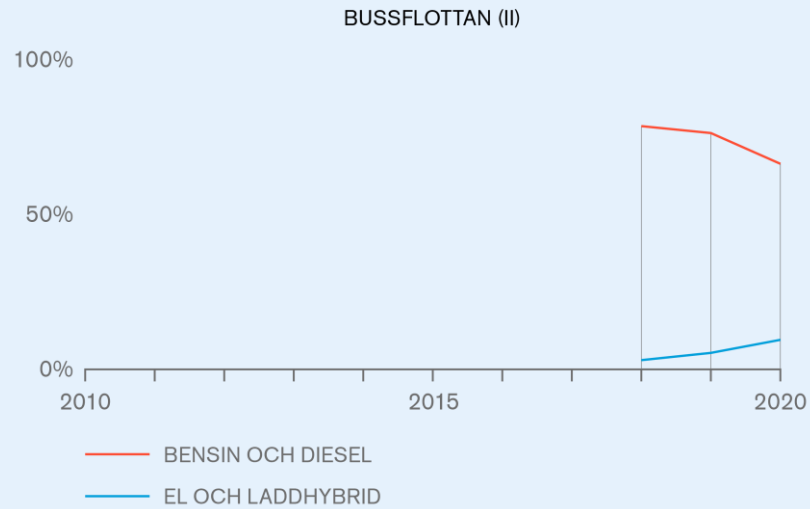
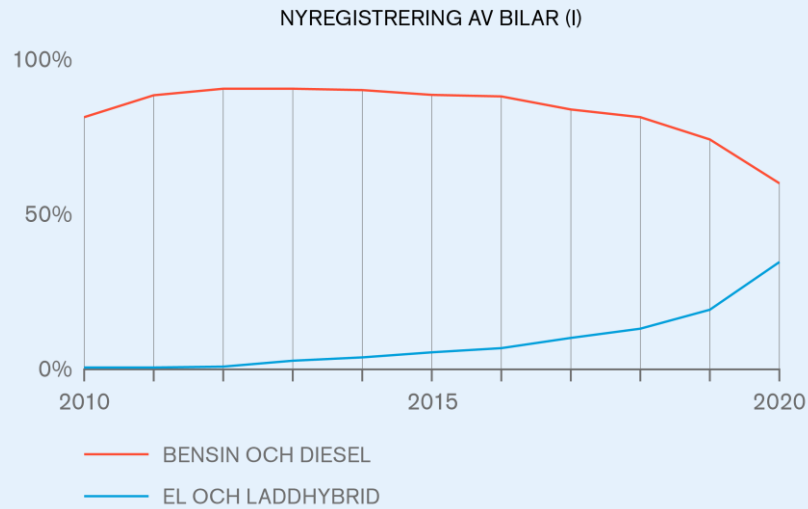
Konsumtionsbaserade utsläpp

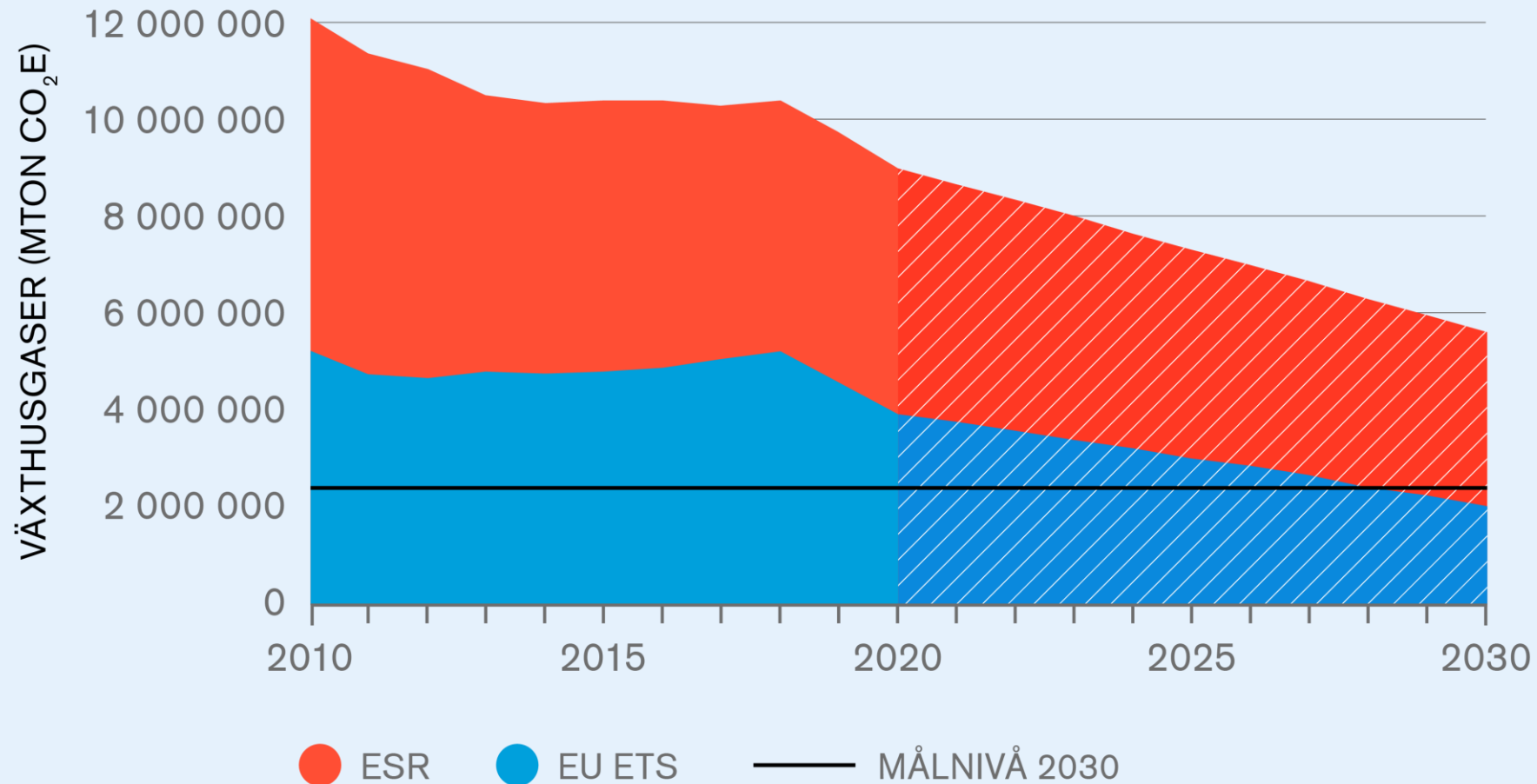
Minskningstakt för att nå Västra Götalands klimatmål 2030

Några trender...

Utsläpp i Västra Götaland inom EU:s handelssystem för utsläppsätter (EU ETS) respektive övriga utsläpp (ESR)

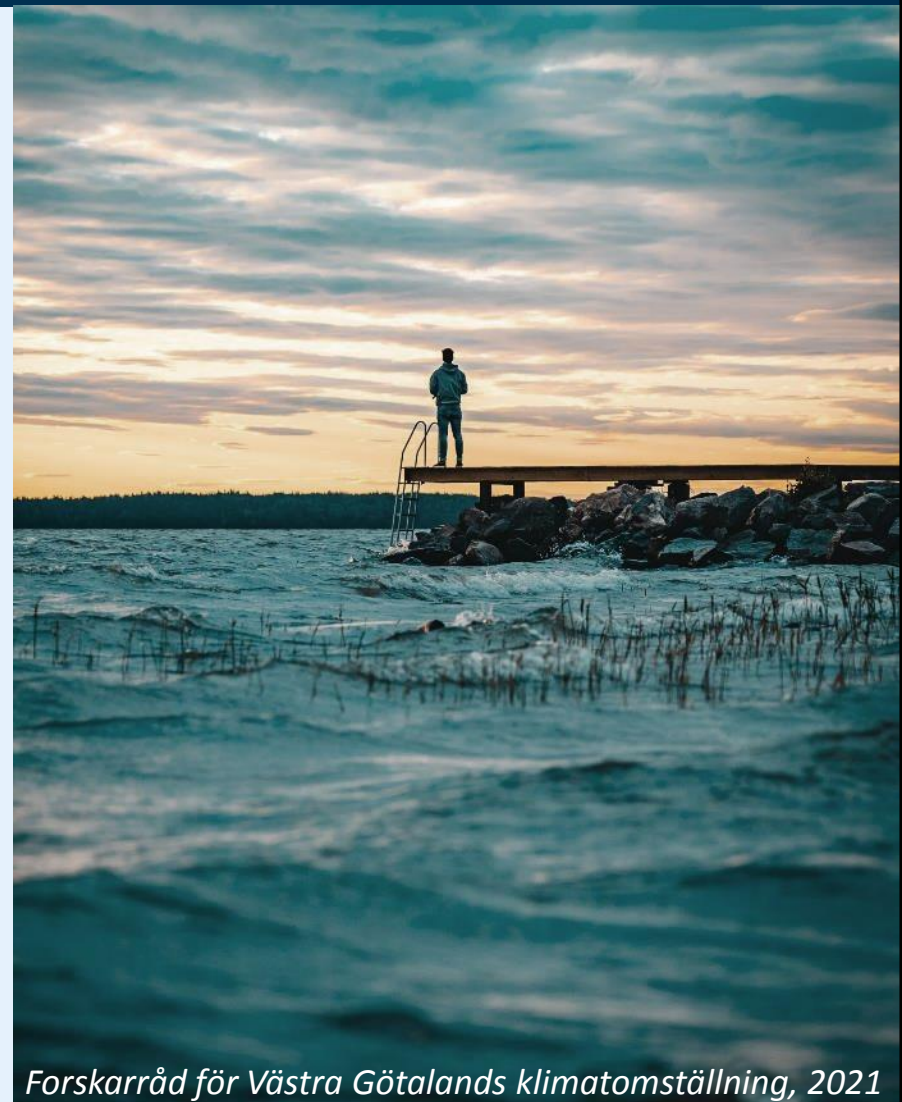

Industrianläggningar som ingår i EUs handel med utsläppsrätter

Möjligheter...

- Med lyckade satsningar kan Västra Götalands klimatomställning inspirera andra regioner i Sverige och Europa.
- Ytterligare främja demonstrationsplattformar och skapa nischer för nya tekniker och lösningar.
- Pågående forskning och samverkansinitiativ skapar möjligheter att på sikt minska utsläpp från stora anläggningar.
- Realisera goda exempel inom offentlig sektor (VGR och kommunerna) som inspiration och vägledning för andra.

...och utmaningar!

- Den befintliga minskningstakten för växthusgasutsläppen är otillräcklig för att nå de regionala klimatmålen
- Ska målen nås behöver potentialer för utsläppsreduktioner realiseras inom alla sektorer.
- Klimatomställningen behöver baseras på åtgärder som accepteras av samhället i stort.
- Omställningen behöver vara inkluderande och ta hänsyn till sociala och ekonomiska aspekter och andra miljöperspektiv, i enlighet med FN:s ramverk för hållbar utveckling Agenda 2030.

Västra Götalands klimatomställning

– en första observation från forskarrådet

Rapporten för 2021 finns på <https://www.vgregion.se/rapportklimat21>